

Ronneby kommun

Rektorn vid Kallingskolan 7-9

Beslut för grundskola och grundsärskola

efter tillsyn av Kallingskolan 7-9
i Ronneby kommun

Tillsyn i Kallingskolan 7-9

Skolinspektionen genomför tillsyn i Ronneby kommun under våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Kallingskolan 7-9 besöktes av Skolinspektionen mellan den 23 och 24 april 2013.

Fakta om skolan

Kallingskolan 7-9 är en grundskola med grundsärskola belägen i centrala Kallinge tätort. Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök fanns 216 elever i grundskolan och i grundsärskolan 15 elever varav 3 som följer träningsskolans läroplan. Kallingskolan 7-9 och grundsärskolan finns i samma byggnad som Kallingskolan 3-6. Grundsärskolans personal utgör ett arbetslag. Arbetslagen i grundskolan har nyligen omorganiserats från två till fyra. Övrig skolpersonal utgör ett eget arbetslag. I varje arbetslag finns en arbetslagsledare som träffar rektor en gång varje vecka. Arbetslagsledaren ses som länken mellan rektor och övriga lärare. Rektorsområdena i Ronneby kommun omorganiserades under år 2012 och nuvarande rektorn för Kallingskolan 7-9 med grundsärskola har innehaft sin tjänst sedan 1 juli 2012. I skolbyggnaden för årskurserna 3-9 finns även skolbibliotek med skolbibliotekarie. Skolbiblioteket fungerar även som folkbiblioteket.

Det genomsnittliga meritvärdet ligger för perioden 2008 till 2012 mellan 196 poäng (2008) och 183 poäng (2009). Meritvärdet 191 poäng år 2012 ligger i stort sett oförändrat jämfört med de föregående åren, 2011 var det genomsnittliga meritvärdet 192 poäng och 2010 var värdet 188 poäng.

Det finns en stor diskrepans mellan pojkars och flickors resultat till flickornas förmån. För 2012 var skillnaden 51 poäng. För perioden 2008 till 2012 ligger flickornas resultat över pojkarnas resultat med viss variation där störst avvikelse är 2012.

Andelen elever som är behöriga till nationella program under perioden 2008 till 2010 ligger mellan 75 och 85 procent. Andelen elever som 2011 var behöriga till yrkesförberedande program var 90 procent och 2012 var 86 procent av eleverna behöriga. Andelen elever som 2012 var behöriga till estetiska program var 77 procent, vilket är en minskning med 10 procent från 2011. Andelen elever som 2011 var behöriga till ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogram var 83 procent samt behöriga till naturvetenskapligt och tekniskt program var 76 procent. Andelen elever som 2012 var behöriga till ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogram samt till naturvetenskapligt och tekniskt program hade sjunkit från året tidigare med 10 respektive 3 procent.

När det gäller andelen elever i grundsärskolan som nått kunskapskraven har Skolinspektionen tagit del av betyg i matematik, svenska, engelska och SO. För ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, musik, naturorienterande ämnen, slöjd och teknik saknas betygsuppgifter.

I årskurs 7 finns betyget E i matematik, engelska, svenska och SO. I årskurs 8 finns betygen C och E i matematik, när det gäller ämnet svenska finns betyget D och E, i engelska finns betyget C och E och i SO enbart betyget E. I årskurs 9 finns betygen C, D och E i samtliga av de ovan nämnda ämnena, utom i engelska där ingen elev fått betyget D.

Helhetsbedömning

Kallingskolan 7–9 har i juni 2012 genomgått en omorganisation som har inneburit förändring när det gäller rektorskapet. Rektor har, sedan omorganisationen, ansvaret för grundskolans och grundsärskolans årskurser 7-9. Av skolans dokumentation och rektors beskrivning framgår att det systematiska kvalitetsarbetet är igång och att arbetet pågår på olika nivåer. I tillsynen av skolan har det dock identifierats områden som skolan behöver arbeta mer med.

Skolans meritvärde har inte förändrats nämnvärt under tiden mellan 2008 och 2012 utan resultaten ligger stadigt runt 20 poäng under rikssnittet. Det finns även stor diskrepans mellan pojkars och flickors meritvärde, år 2012 var skillnaden drygt 50 poäng.

Eleverna inom grundskolan ger vid intervjuerna uttryck för att det finns stora variationer mellan olika lärare och ämnen. Skolinspektionen vill därför framhålla att bristen på samverkan mellan skolans lärare kan försvåra elevernas möjligheter att få sammanhang i sina studier samt även utgöra ett hinder i skolans fortsatta arbete med att utveckla sin verksamhet.

Elevernas formella inflytande är tillgodosett genom skolans råd men elevernas inflytande över undervisningen behöver stärkas. De skriftliga individuella utvecklingsplanerna med omdömen behöver bli tydligare i såväl koppling till kunskapskrav som framtidsyftande delar. Även utformningen av åtgärdsprogrammen behöver bli tydligare så att det utifrån elevernas behov klart framgår vilka åtgärder det är. För grundsärskolans elever är det sällsynt att åtgärdsprogram upprättas vilket kan leda till att elever inte får rätt stöd för att efter sina förutsättningar kunna uppnå kunskapskraven enligt olika skolformers kursplaner.

I arbetet med elevernas utveckling mot målen är elevinflytande, tydlig återkoppling avseende elevernas kunskapsutveckling samt stringenta verktyg för de elever som är i behov av särskilt stöd väsentliga delar för att uppnå en ökad måloppfyllelse.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman och rektor måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ronneby kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 2 september 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att undervisningen i olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.
- Se till att lärarna samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och för att ge överblick och sammanhang.
- Se till att lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

Enligt författningarna ska undervisningen i olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Vidare ska lärarna samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen, och för att kunna ge eleverna överblick och sammanhang i sina studier. Lärarna ska även ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

På grundskolan framgår det av elevintervjuer och lärarintervjuer att det sällan förekommer ämnesövergripande samverkan. Eleverna säger att det vanligaste sättet att arbeta är ämne för ämne. I elev- och lärarintervjuer ges enstaka exempel på ämnessamverkan såsom svenska/geografi, svenska/bild och inom no-ämnen, men att ämnesövergripande arbete i syfte att ge eleverna möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet förekommer i liten utsträckning. Intervjuade lärare menar att tiden inte räcker till för att planera ämnesövergripande områden. Lärarna framhåller dock att det finns försök till att öka ämnessamverkan genom initiativ från enskilda lärare men att arbetet nyligen

inletts. Bilden bekräftas i intervju med rektor som uppger att ökad samordning av undervisningen i olika ämnesområden är ett utvecklingsområde och att arbetet med entreprenöriellt lärande i arbetslagen kommer att öka möjligheten till ämnesövergripande samverkan.

Vid intervjuer med lärare och rektor framkommer att samverkan mellan lärarna är ett utvecklingsområde både inom grundskolan och inom grundsärskolan. Lärarna framhåller att den schemalagda mötestiden ofta får ägnas åt praktiska frågor rörande logistik eller enskilda elevärenden, och att pedagogiska diskussioner sker genom informella möten som kommer till stånd när tillfälle ges. När det gäller personalen i grundsärskolan uppger de att det inte finns avsatt tid för möten med de andra grundsärskoleenheterna, vilket försvårar möjligheterna till samverkan. Lärarna uppger att samverkan är personberoende och att det varierar i vilken omfattning samverkan äger rum.

Eleverna inom grundskolan ger vid intervjuerna uttryck för att det finns stora variationer mellan olika lärare och ämnen avseende huruvida de ges ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. I några ämnen måste eleverna själva be om extra uppgifter och i andra ämnen finns uppgifter på flera olika nivåer. Eleverna ger exempel på bild och slöjd som ämnen där det går att få extra individuellt anpassade uppgifter. Bilden bekräftas i den enkät som elever får besvara inför Skolinspektionens besök. I intervjuer med lärarna framkommer att många ser det som svårt att utmana eleverna för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Exempel som ges är att elever som lätt når kunskapskraven kan hjälpa sina klasskamrater vilket lärarna menar utmanar elevernas tankar.

Mot bakgrund av ovanstående ska undervisningen i olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Lärarna ska enligt författningarna också samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen, och för att kunna ge eleverna överblick och sammanhang i sina studier. Vidare ska lärarna ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Författning

1 kap. 11 § första stycket, 4 kap. 5 § skollagen

1 kap. 4 § andra stycket, 3 kap. 3 § skollagen första meningen samt Lgr 11 och Läroplan för grundsärskolan 2011, avsnitt 2.2

Lgr 11 och Läroplan för grundsärskolan 2011, avsnitt 2.8

Lgr 11 och Läroplan för grundsärskolan 2011, avsnitt 1, Skolans uppdrag och avsnitt 2.2

3 kap. 3 § andra meningen skollagen

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagstiftningen ska elever ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Av intervjuer med såväl elever som lärare och rektor framgår att det finns stora variationer i vilken utsträckning som eleverna bereds möjlighet att utöva inflytande i klassrummet. Av de exempel som intervjuade elever ger framgår att det i vissa ämnen och hos vissa lärare ges möjlighet till inflytande över arbetssätt och arbetsformer, men när det gäller undervisningens innehåll är det ovanligt att eleverna får vara med och bestämma eller tycka till. Det framgår också att det finns lärare som i princip styr över såväl arbetssätt, arbetsformer och innehåll utan att eleverna får vara med och bestämma. Skillnaderna i såväl strategier som inställning till elevernas möjlighet till inflytande framkommer också i lärarintervjuerna. Intervjuade lärare uppger att det är upp till varje enskild lärare att bestämma hur man arbetar med detta. Det är tydligt att det är skillnader i hur mycket olika lärare efterfrågar elevernas delaktighet. Bilden bekräftas i intervju med rektor som uppger att det finns skillnader i hur mycket man som lärare vågar släppa in eleverna. Rektor är medveten om att det hanteras olika av olika lärare.

Mot bakgrund av detta behöver skolan se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll i samtliga ämnen.

Författning

4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero**Bedömning**

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att det för varje skolenhet/verksamhet finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering

Enligt skollagen framgår att den årligen upprättade planen mot kränkande behandling ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avser påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av intervjuer och inskickade dokument framgår att Kallingskolan har en plan mot kränkande behandling, men planen delas även delvis med andra skolenheter. Planen saknar uppgift om vilka åtgärder som, efter en kartläggning av behoven inom skolan, ska genomföras under innevarande år. Vidare saknas information om hur de planerade åtgärderna från förra läsåret har genomförts. Det framkommer inte heller varken i dokument eller genom intervju med rektor om och i så fall hur eleverna har medverkat vid upprättandet, uppföljningen och översynen av planen mot kränkande behandling. Planen mot kränkande behandling ska återupprättas årligen. Detta gäller både för grundskolan och för grundsärskolan. Grundsärskolan ska synas i planen som en separat verksamhet.

Mot bakgrund av detta ska rektor se till att det upprättas en plan mot kränkande behandling som motsvarar skollagens krav.

Författning

5 kap. 3 § skollagen samt Lgr 11 och Läroplan för grundsärskolan, avsnitt 1, God miljö för utveckling och lärande

6 kap. 6 § skollagen samt Lgr 11 och Läroplan för grundsärskolan, avsnitt 2.1

5 kap. 5 § skollagen

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att skolan ger studiehundledning på modersmålet till elever som har behov av det.
- Rektor ska se till att beslut fattas om åtgärdsprogram som anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärder ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Av skollagen framgår att de elever som har behov av det ska ges studiehundledning på modersmålet. Vidare framgår att rektor ska fatta beslut om åtgärdsprogrammen som ska ange vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärder ska följas upp och utvärderas.

Enligt uppgift från de intervjuade lärargrupperna finns det på Kallingskolan 7–9 elever som har behov av studiehundledning på modersmålet utan att detta behov är tillgodosett, vilket gäller både i grundskolan och i grundsärskolan. Rektorn är medveten om detta.

De åtgärdsprogram Skolinspektionen har tagit del av är av skiftande kvalitet. En del av åtgärdsprogrammen är vagt och oprecist formulerade och anger även en del behov som inte kan hänföras till varken läroplan eller kursplaner. Avsaknad av, eller vagt formulerade beskrivningar av behoven och åtgärder utifrån dessa leder till svårigheter att följa upp och göra utvärderingar. I åtgärdsprogrammen anges inte heller alltid med tydlighet vilka åtgärder är och vem som är ansvarig för att genomföra dem. Detta gäller åtgärdsprogrammen i grundskolan och i grundsärskolan.

När det gäller grundsärskolan ska rektor även här ansvara för att åtgärdsprogram upprättas för elever om sådant behov föreligger. Av rektors verksamhetsredogörelse framkommer att grundsärskolan ses som en särskild stödåtgärd och att endast om extra ordinära insatser behövs upprättas ett åtgärdsprogram för kortare tid.

Mot bakgrund av ovanstående måste huvudmannen se till att alla elever i behov av studiehundledning på modersmålet får behovet tillgodosett samt att rektor fattar beslut om åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Författning

3 kap. 3, 10 §§ skollagen samt Lgr 11 och Läroplan för grundsärskolan 2011, avsnitt 2.2

5 kap. 4 § skolförordningen

3 kap. 9 § första stycket skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att en skriftlig bedömning av elevernas kunskapsutveckling ges när ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne.
- Se till att utvecklingssamtal om hur elevernas kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas hålls minst en gång per termin.
- Se till att de skriftliga omdömena avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.
- Se till att i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skolförordningarna ska en skriftlig bedömning av elevernas kunskapsutveckling ges när ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne. Av skollagen framgår vidare att utvecklingssamtal ska hållas minst en gång per termin om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna ska vidare avse elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven och det ska i planerna framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

I de skriftliga bedömningar som Skolinspektionen tagit del av saknas en tydlig beskrivning kring vilka kunskapskrav som är uppnådda och vilka kunskapskrav som kvarstår för eleverna. Det är av vikt att de bedömningar som görs grundar sig på kunskapskraven i respektive ämne och inte på ämnets centrala innehåll, arbetsområden eller resultat på prov.

I elevintervjuer framkommer uppgifter om att vissa mentorer anser att utvecklingssamtal sista terminen i årskurs 9 i vissa fall kan vara frivilligt för elever och vårdnadshavare. Detta bekräftas av rektor som menar att detta inte gäller alla elever som går sista terminen i årskurs 9 utan det gäller enbart elever som inte riskerar att få betyget F i något ämne. Utvecklingssamtal ska ske minst en gång varje termin och detta gäller även den sista terminen i årskurs 9.

Kallingskolan använder ett digitalt verktyg för att upprätta elevernas skriftliga individuella utvecklingsplaner med omdömen. När det gäller grundsärskolan menar personalen att det digitala verktyget inte är anpassat efter deras verksamhet och är därmed svårt att använda så som det är tänkt.

De dokument som Skolinspektionen tagit del av visar att det digitala verktyget används av lärarna på ett varierande sätt som kan göra det svårt för läsaren att överblicka elevens kunskapsutveckling. De omdömen Skolinspektionen sett formulerade i text är av varierande kvalitet och i en del ämnen är elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven alltför svag. I en del omdömen förekommer även värderande beskrivningar som inte kan knytas till elevens sociala utveckling enligt läroplanen.

De skriftliga individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av är upprättade av eleverna tillsammans med mentor. När det gäller de insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt finns brister. En del framåtsyftande formuleringar är för vida och för vagt formulerade och därmed får inte utvecklingsplanen den stödande effekt som avses. Det krävs att det i alla skriftliga individuella utvecklingsplaner tydligt framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Mot bakgrund av detta ska rektor säkerställa att en skriftlig bedömning av elevernas kunskapsutveckling ges när ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne. Vidare behöver rektor se till att det minst en gång per termin hålls utvecklingssamtal om hur elevernas kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas, att omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven samt att det i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Författning

3 kap. 4 §, 11 kap. 15 § skollagen samt Lgr 11 och Läroplan för grundsärskolan 2011, avsnitt 2.4

10 kap. 22 § skollagen

9 kap. 11 §, 10 kap. 12 § första stycket skollagen och 11 kap. 15 § första stycket skollagen

10 kap. 13 § skollagen och 11 kap. 16 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Litza Aschan och utredare Maria Nyman.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Annika Welinder
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas.

Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).